

Muzeul Simu, intrarea

Fotopress

M u z e u l S i m u

Intr'o stradă de amintiri din vechiul București, deschisă de casa cu linii neoclasice a lui Titu Maiorescu și încheiată înaintea plopilor Grădinii Icoana, și-a început de pe la 1910 viața lui, Muzeul Simu. Pentru mulți el este numai așezământul cu lucrări de artă, firesc unui mare oraș și fără altceva care să-l deosebească de așezăminte la fel. Pus la un loc mai mult ferit, deși în marginea unuia din cele mai alergate bulevarde, drumețul care i-a suit treptele și se întoarce dintre înaltele lui coloane, într'o căutare de orizont nou, nu găsește ceea ce visa. Așezarea însăși e ca un îndemn de intrare în sine. Cum se abat corăbiile într'un golf de liniște, pătrund oamenii, rupându-se de șivoiu, în tăcerea marilor zămisliri plastice. Pentru câțiva dintre noi însă Muzeul Simu mai e ceva.

El înseamnă voința, care se intrupează, a unui om. Intemeetorul, Anastase Simu, poposit aci din Brăila, după ce învățase, cași Maiorescu, la Theresianum din Viena, continuase la Paris, sfârșise la Bruxelles, fusese secretar de legăție la Berlin și făcuse, acasă, politică conservatoare care îl trimisese de mai multe ori în Cameră, își purtase peste tot gândul cel statornic. Acest gând era un gând

de artă. Poate că mai mult decât anii și locurile de învățătură, i-l dăduse Italia. El s'a arătat întâiu, într'o sete de cunoaștere. Muzeele mari cu arta Renașterii l-au chemat și pe Anastase Simu, dela Veneția la Padova și dela Florența la Roma. L-au chemat apoi Luvrul, Luxemburgul, colecțiile germane, câte o galerie de mecenat münchenez, prieten al artiștilor moderni și care putea da de gândit și pilde. Acelaș gând s'a vădit apoi într'o trebuință de colectare. Din muzee, Anastase Simu a ajuns în expoziții, în ateliere și la negustorii de artă. Colecția Simu începea să se înjghebeze. Se îndrepta spre București de pe toate drumurile străinătății. Venea din acest București însuș. Casa din strada Eldorado abia o mai putea încăpea. Gândul Muzeului era aproape.

Voința aceasta tăcută și stăruitoare făcea parcă și alte minuni. Incep să fie mai puțini Bucureștenii cari să-și aducă aminte cum arăta acum treizeci, treizecișicinci de ani, cartierul unde își ridică Muzeul făptura lungă elenică. Amintire de Erecteion, fără cele două cerdace din părți, dintre care unul al Cariatidelor! fără marmora de Pentelic și mai ales fără Acropolea ateniană, sau de Casă pătrată

dela Nîmes, el se întinde pieziș față de drumul mare. Multe au trebuit să se schimbe sau să cadă, ca să ajungă la înfățișarea de astăzi. Eu de locurile acestea însă, așa cum arătau acum treizeci și cinci de ani, mi-aduc foarte bine aminte și le-aș fi legat totdeauna de numele Simu, chiar dacă Muzeul nu le-ar fi dat caracterul pe care li-l cunoaștem. Strada din fața casei Simu, nu se chema Șaguna, ci Eldorado, și nu era o stradă, ci o înfundătură. O văd închisă de niște porți negre de lemn, fără nicio crăpătură prin care să se zărească înăuntru. Pe acolo ieșeau cai sprinteni, cu valtrapuri și glugi calde și cu scările călăreților prinse foarte sus. Erau cai de alergări și ieșeau din grajdurile lui Marghiloman. Boulevardul nu se tăia încă și fosta stradă Mercur, D. Sturdza de astăzi, era întreagă, fără cele două deschizături, spre strada Clemenței, acum C. A. Rosetti, și spre Calea Dorobanților, acum Alexandru Lahovari. Au venit mai târziu alienierile și desfundările, de jur împrejurul casei Simu, parcă a-nume ca să lumineze locul. O nouă lărgire de 6 metri, proiectată, a boulevardului va aduce-o, în sfârșit, aproape la linie. Eu, casa Simu o mai văd încă, la capătul străzii aceleia scurte, pardosite cu calupi de lemn gudronat și mai aud în curtea deschisă astăzi spre trei laturi, numele răsunătoare prinse de urechea mea de copil, Dumba și Suditu, sau porunci fără înțeles date unui păzitor adus din Balcani. Anastase Simu era numai un mare proprietar, cu moșii în Brăila și Teleorman, cu o casă

foarte căutată și cu o doamnă care dădea tonul în chestiuni de gust și de toaletă, prinsă așa de bine cu zâmbetul ei către umăr, care e mai mult o lumină a obrazului, de Bourdelle, dar nimeni nu bănuia pe întemeietorul de muzeu de după aceea. El se pregătea însă de pe atunci. Operă de artă se adăuga la operă de artă în tăcere. Muzeul n'a fost decât o încununare a întregi ani de căutări și de înșufletire.

În 1907 Anastase Simu se afla în străinătate. Locul, pe care e zidit astăzi Muzeul, fusese cumpărat mai de mult și planurile erau gata. Era prin Martie, când i-a venit vestea care a cutremurat în acel an pe atâția proprietari de pământ. Țăranii trecuseră ca un pârjol prin conacul și armanul din Teleorman. Ce nu putuseră arde sau lua, stricaseră. Toți credeau că acolo se făcuse cenușe și Muzeul lui Anastase Simu. El i-a liniștit. Rămănea la hotărârea veche. Nu se lipsise. Numai de-cât după întoarcere s'a apucat. În Maiu 1910 cele cinci săli, încărcate cu atâtea lucruri de preț, se deschideau publicului. Mi se trezește în minte, parcă ar fi fost ieri, uimirea lumii, atât a celei de sus cât și a celei multe. Nu era vorba numai de



Fotopress

Muzeul Simu, dinspre Str. Șaguna, cu casa Simu

colecțiile în sine, ci de faptă și de om. Se îngrămădeau trecătorii întâmplării și nelipsiții praznicelor, să-l vadă. Se mai găseau atunci ființe care să-și împărtășească ce au mai bun celorlalți și să se amestece între ei, ca să se bucure de bucuria lor! Știți pe muncitorul lui Dalou, de pe soclul din dreapta dela intrare. Iși suflecă mâneca și se uită la o parte, la pă-



D-na Simu de Bourdelle

Fotopress



Anastase Simu de Bourdelle

Fotopress

mântul nedestelenit, înainte să se apuce de lucru. E voinic și firesc, fără niciun avânt sau eroism. Dar simți că lucrul pe care-l va începe, îl va și duce la capăt. Mă opresc totdeauna înaintea lui și găsesc în el mult din firea și din rostul, între atâtea comori de artă, al ctitorului.

Muzeul, astfel încheșat și dat folosinței publice încă dela început, din Maiu 1910, a fost privit din întâia zi ca unul din așezămintele de artă și de cultură ale Bucureștiului. Artiști și școlari, străini în trecere și popor de Duminică au întârziat cu acelaș interes, sau cu aceeaș încântare, prin sălile lui. Schimbarea, dela sine, dintr'o proprietate individuală într'un bun colectiv, se făcea cu fiecare zi. De altminteri, ea era și în vederile întemeetorului. Ziua, când să capete o consfințire legală și să fie vădită pentru toți ochii, a sosit la 17 Noembrie 1927. Cu două zile înainte, Monitorul Oficial publicase decretul, al cărui articol doi zice : „Se autoriză Ministerul Cultelor și Artelor să accepte donațiunea făcută națiunii române de d. Anastase Simu, donațiune care constă din „Muzeul Simu”, imobilul situat în București, strada Mercur No. 8, cu terenul aferent și toate operele de artă în număr de 1182, cu condiție că atâta timp cât donatorul și soția sa d-na Elena Simu vor fi în viață își rezervă direcțiunea și administrația muzeului, suportând cheltuelile de întreținere și administrație, cumpă-

rând opere de artă și plătind premiile din averea personală a d-lor și cu obligațiunea pentru Minister să apere și să păstreze acest Muzeu..” Mărimoasă rezervă, pe care și-o păstrează donatorii, să întrețină și să înzestreze și mai departe Muzeul dăruit Statului! Și uscăciunea, aproape vinovată, a actului oficial, care înșiră nepăsător „terenul aferent” alături de „toate operele de artă în număr de 1182”! Darul n'avea nevoie decât ca o formalitate și garanție de viitor, de omologare și parafare, ca să fie al națiunii; națiunea și-l însușise în mai mult de cincisprezece ani de bucurie neîmpiedicată, în cel mai înfricoșat și mândru fragment de istorie prin care trecuse. Pânzele și marmurele n'aveau de ce să se cutremure, la acest inventar nesimțitor, cu care cele trecătoare se răsună, când le vine odată rândul, pe cele unice; ele rămăneau deopotrivă de strălucite și de mult lăudate, în tovărășia nedespărțită visată de donator. Norii, cari călătoreau pe deasupra și se răsfrângeau în geamurile din acoperiș pe unde ele primeau lumina, semănau uneori cu norii Partenonului. Răsplată destulă și care despăgubește de orice alte neajunsuri.

Ziua de 17 Noembrie 1927 era rece și cețoasă. Ea adunase în Muzeu, atât oficialitățile cât și pe toți prietenii. Veniseră să fie față la punerea în mâinile Statului a acestei averi de frumusețe. În cuvântarea de-atunci a d-lui Simu, care e și actul de do-



Sala sculpturii (cu vedere spre sala românească)

[Fotopress



Sala centrală

Fotopress



Octav Băncilă: Peticarul

rul descoperire călătoriile și gusturile întemeetorului, în așezarea în spațiu nu descopere mai puțin firea gravă și preocupările de bună îndrumare ale aceluiaș. Muzeul Simu își dă neconținut la iveală caracterul de jurnal, de memorii scrise cu opere de artă cumpărate, ale celui care i-a dat numele.

Întâia sală, de formă absidială, cu două sânnuri, e închinată sculpturii. Deoparte e arta veche și păgână și de alta arta mai nouă și creștină. E singura parte propriu zis istorică. Bucățile moderne, aici, sunt puține și fără legătură cu celelalte, fie și numai de aceea că unele sunt originale, pe când cele de al doilea sunt copii sau preluări. Sculptura a năvălit, și la dreptul vorbind apare mai caracteristică în alte săli. Dacă se socotește sala sculpturii un vestibul interior, bronzul și piatra întâmpină încă din vestibulul exterior dela intrare, sunt prezente în vestibulul exte-



Eug. Laermans: Intorcerea dela câmp

rior dela ieșirea din curte și umplu aproape prea mult, locul în sala cea mare centrală, a picturii franceze.

Muncitorul de pământ al lui Dalou se pregătește veșnic, în ploaia sau în soarele de-afară, de munca lui, bine zidit ca linie și așezat trainic pe soclu. De

partea cealaltă, satirul gol, cu buze de poftă și cu păr cârlionțat ca de vrejuri și de boabe de struguri, râde beat cu o cupă golită în mână întinsă. La perete, n fund, Mercur Bolognezul, aripat și subțire, sboară suflat dela picioare de un vânt marin, ar Apollo dela Belvedere, cu trăsături clasice desăvârșite și împăcate, luminează cu marmura lui albă. Înăuntru sunt fragmente asiriene de basoreliefuri, cu nas adus, plete gătite sau vulturi firoși, sunt figuri zâmbitoare egiptene, măști sau capete grecești, câte un Omer care se uită la o cavalcadă de



D. Paciurea: Proiect de monument al Unirii



Th. Aman : Țigancă



Albert Besnard : Dansatoare spaniolă

friză, amintită în poemele lui, sau câte o Melpomene uriașă, cu durerea ei tragică, ridicată ca o amenințare peste toată această lume dusă. Numai Nike dela Samotrake, Biruința fără cap, își fâlfăie dumnezeieștile pânze, într'un mers neoprit și înalt, la o provă de vas, spre neștiute destine! Originalul puternic și mult mai mare din Luvru răsare în toate mințile. Bourdelle pune tot acolo pe Hercule să-și încordeze arcul, în acea înfricoșată opintire a mușchilor, pe care una din muncile lui trebuia s'o cheltuiască. E o reproducere în miniatură a arcașului original. În mijloc, bustul de acelaș sculptor, al lui Anastase Simu în mecenat roman, atent și preocupat ca de o trecere în revistă a propriilor colecții, dă liniște și orizont acestei lumi de piatră, de bronz și de ipsos, reînviată aici din atâtea secole și culturi. În celălalt sân, alături de statuia colorată, medievală, sunt faianțe albastre din școala lui della Robbia, un Isus care se roagă, parcă apăsător, ca de o pedeapsă, de discul sfințeniei de deasupra capului, alte reproduceri după arta Renașterii și acel proiect de monument al Unirii, de Paciurea, al Uni-

rii celei mici dela 1859, cu încordarea de grumaz încomat a bourului și cu fâlfăitul de aripi al vulturului, sus, și cu hora, abia desfăcută din piatră, jos de jur împrejurul monumentului. Voltaire de Houdon râde, Moise al lui Michel Angelo își adună barba ca un fluviu, calul Partenonului nechează cu capul lui de zi ridicat deasupra undelor.

O privire din ușă, spre lăuntru Muzeului, descoperire în fund „Fructul” lui Bourdelle. E pus într'adevăr ca o încheere și ca o încununare, așa cum se arată în Luvru, la capătul sălii cu Venus dela Melos, făptura măreață și liniștită a zeiței, albă pe draperiile catifelei roșii. Fructul îmbie senzual, cu îndoitura pe șold, cu pieptul mic și capul îngreuiat și sporit de podoabe, de departe și parcă depărtându-se mereu. Până la el sunt atâtea marmure și bronzuri, străine sau române, dela capul d-nei Storck până la reproducerea în mic după Verrocchio a marșialului Colleone, Primăvara lui Rodin, un băiat de tinerețe așa cum n'ar mai lucra astăzi, Brâncuși, bustul, odată de marmură, diafanizat și înalt, și altă dată de bronz, mai grav și mai rotunjit,



Jean Fr. Raffaelli : Antibes



Honoré Daumier : Compartimentul de clasa a III-a

al doamnei Simu de Bourdelle, Mefisto și Pierrot, Hercule și Sfântu' Gheorghe, cronicarul Nistor și Barbu Petriceicu Hașdeu, lupta cu sine și cu zeii a lui Beethoven și capul, aproape hilar, al lui Bunescu de Medrea, tigri și vulpi, măști și grupuri, torsuri și mâini, portrete și compoziții, academisme și îndrăneli.

Sala a doua e închinată picturii românești. Ea e stăpânită, pentru privitorul care-i stă întâiu pe prag și o îmbrățișează dintr'o căutătură, de Țiganca lui Aman, venită de departe, cu lucrul de pensulă co-

rect și cu slăbiciunea de exotism pus în scenă, și de portretul lui Niculae Krețulescu de Mirea, cu tonalitatea închisă și cu predominarea capului oboșit de ani și de lucruri știute, într'o lumină care se străvede dinăuntru. La o cercetare pe îndelete strofe frumoase din Epigonii lui Eminescu din prologul avântat de preamărire istorică, se revarsă de peste tot, ca niște bănuți de aur dintr'un soare de vară privit prea drept. E aici toată

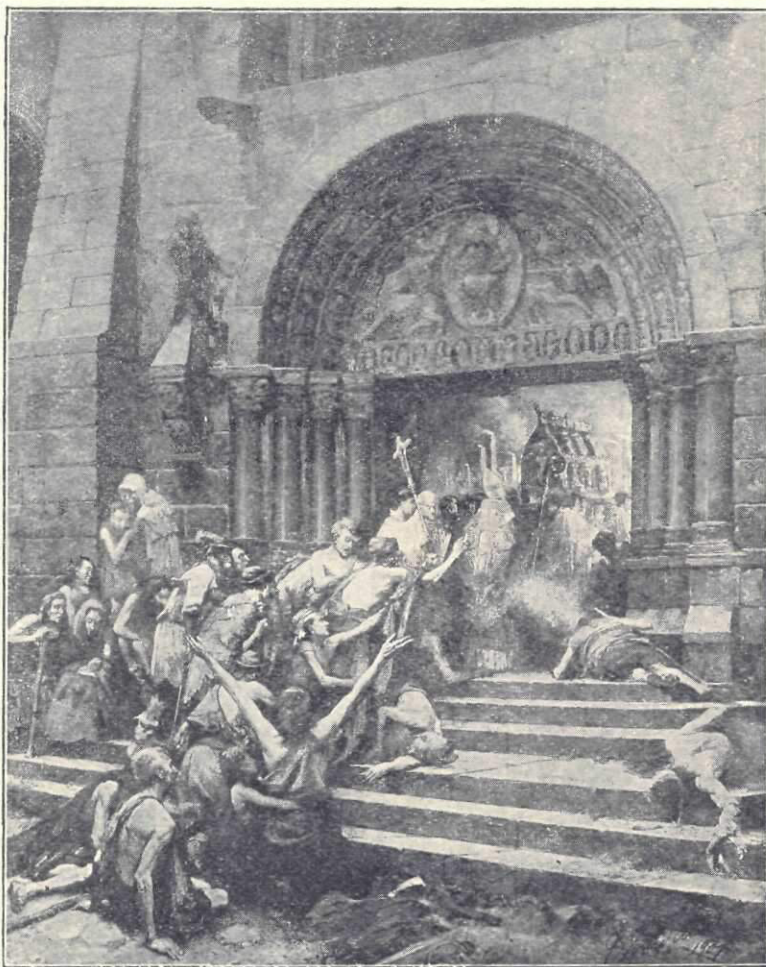
pictura română, dela ieșirea șovăitoare din icoanele bizantine sau din întâia înrăurire italiană, până la problemele de culoare și la experiențele eroice de învoire, de astăzi, portretul ca și peisagiul, natura moartă ca și compoziția, uleiul alături de desen, și acuarela subțire lângă pastelul fraged. Uite pe Leca, scrobît și corect, Henția cu boerul mareț, pe Stahi, pe Szatmari, niște Grigorești din toate epocile, găinile argintii ale lui Andreescu și florile de măr în ulciorul de țară, aproape abstracte și triste, Luchian în trandafiri brumați sau în florile ca niște explozii și descompuneri de lumină sau în alaiul flămând al țărănilor, în capete și în prispe umbrite; uite pe Ștefan Popescu, pe Pătrașcu, pe Pallady, pe Iser, pe Teodorescu Sion, pe Steriade, pe Băncilă, pe Bu-

nescu, pe Cuțescu Storck, pe Verona, pe Stoenescu, pe Kimon Loghi, pe Vermont, Grant, Strâmbu, cu tonuri violente sau stinse, cu oameni tăiați în planuri mari sau miniaturizați, cu păduri și cu lacuri, cu lupte și cu biruințe, cu drumul mai cu seamă încă deschis pentru noui și noui încercări, arta în construcție și în prefacere.

Sala a treia, care e o sală centrală, înconjoară de pretutindeni cu pictură franceză din toate școlile secolului. Urmele clasicismului, cu măreția de subiecte, curățenia de linii și liniștea de culori, apar

destul de limpezi.

Alături se deosebește neastâmpărul romantic, trecut dela poză la viață, cu pas de cavalier și cu cer de tunet depărtat. Peste unul și peste celălalt, ca o destrămare de soare, în care lucrurile se arată și pier ca și cum ar fi plămădite încă odată din aluatul primar, se revarsă deodată impresionismul. Se înșiră la rând și atâtea încercări care să-l îngrădească sau să-l ducă mai departe. Nume pline de sonorități revoluționare și care au sfâșiat istoria picturii, ca să-i dea alt curs, privesc din pereți, cu încruntarea sau zâmbetul lor colorat. Istoria culturii franceze, cu toată pornirea ei firească spre echilibru și cu toată strălucirea formală, se repetă



Pierre Gourdault: Anul o mie

încă odată înaintea ochilor înțelegători, de rândul acesta pe planul plastic. E o cultură care dă mai-cuseamă încredere și înaltă, pentru că e organică și are puțința să calce și să adâncească până la desăvârșiri de subțirime de fior și de meșteșug tehnic, toate treptele unei dezvoltări. Nemulțumirea cu sine însuși și zburciumul, care împing pasul înainte și-l scot din acalmia stagnantă a obișnuitului, nu-i lipsesc, dar ele nu duc la experiențele nebune și la rătăcirile difuze, de cavalcadă speciată de incendiu, a creatorilor. Uite cum se văd aici căile mari și cum, la urmă, toate poteciile de vis sau de zburdălnicie,

de margine sau deacurmezișul, li se alătură și se varsă în ele!

Atrage întâiu câte o compoziție mare, cât un panou mural. Anul o mie al lui Gourdault, foarte bine reprezentat în muzeu, umple toată sala cu gesturile tragice și cu intențiile de patetism cromatic. Subiectul e atât de puternic și întrebunțează mulțimea și elementele tari cu atâta virtuozitate încât izbește mai mult ca o realizare decorativă. Cuele de smarald ale chivotului purtat pe umeri, între lumânări aplecate de vânt, nu izbutesc să fie destul pânza. E o atmosferă galbenă grea. Pe poarta largă de catedrală romanică trebuie să iasă cântecele orgii. Strigă și cântă toată compoziția. E o pregătire de gotic peste tot. El are să intre în scenă, ca să strămbie arcul perfect al porților și să facă din stâlpii clasici niște tulpini și crăci de pădure, pe partea lăsată a nune goală a scării. Ceeace părea numai un artificiu de așezare și de variație, e o pregătire de viitor.

După acest întâiu popas, aproape silit, se descopăr însă lucrările mai ferite și cu atât mai caracteristice. În afară de sporurile de după 1910, ele se găsesc înșirate și descrise toate în catalogul din acel an, întocmit cu atâta iubire de T. Cornel. Nu poate fi vorba aici, nici de o înșirare, nici de o descriere bucată cu bucată. Un studiu de caracterizări și încadrare în istoria artei și a curentelor l-a făcut mai de mult O. W. Cizek, în revista „Gândirea”, prin 1923, și el rămâne și azi valabil. Rostul nostru într'un înțeles, mai cuprinzător, și în altul, mai răstrâns, e să ridicăm în lumină Muzeul Simu ca monument de cultură și să

arătăm în treacăt ceeace-l îndreptățește să fie privit ca atare.

Unele din cele mai răsunătoare nume ale picturii franceze se întâlnesc alături, pe același perete, poate că nu în lucrări dintre cele mai puternice, dar destul de vorbitoare. „Camile” a lui Claude Monet, schița dintâi, după care a fost lucrată o veche cunoștință, portretul de doi metri și jumătate înălțime din Palatul artei dela Brema, își întoarce și spre noi capul și sclipește din rochia verde vărgată, de

mătase. Artistul izbuteste să ne dea și nouă bucuria lui, din care a ieșit tabloul. Subiectul, de plin aer, pe care-l avea gata, suferise de observațiile lui Courbet. Trebuia schimbat și nu mai era când. Făgăduise o lucrare însă la salon. Vremea trecera, deschiderea se apropiase, era a doua zi. Viața e de multe ori, întunecată, cafeenie, cu note stinse, cum e toată această odaie, pe care o străbate deodată dela un capăt la altul, ca un strigăt de bucurie și o solie de speranță, o femeie măreață, într'o rochie de mătase verde vărgată. Stă o clipă în raza minții și întoarce capul cu mânușa ridicată, la care își încheie cel din urmă năsturel. A și plecat pe jumătate, e de



Gustave Courbet : Drumul

pe acum a lumii care o așteaptă. Dacă ai norocul și puterile s'o prinzi atunci, trăește veșnic. Soția lui Monet e o cascada de soare, descompusă numai în cafeniu și verde. Are prospețimea unei frânturi de viață și tăria unei formule de artă, deslegate.

Daumier, în vestitul compartiment de clasa a treia, cu orizontul și efectele de poveste omenească ruptă dintr'un Rembrandt trist, adâncește în sine, dureros. Lumea, curățată ca din învelișuri de ceață, de către artist, n'are bucuria mișcărilor descoperite



Max Liebermann: Copii

pentru întâia oară și râsul ploii de lumină, prinse pe creștet, în palme, pe trupul desgolit. O poartă s'a deschis, pe care viața și-arată înfrângerile și mersul după legi de aramă. Variația e o părere. Din pensulă picură fără voe o lume, omenească și cosmică, tipică. Un călător încotoșmănat, în bătaia răcorii unei ferestre lăsate, dela un tren purtat de o putere nevăzută peste un câmp, sau un grup desnădăjduit de paiețe, care ar vrea să fie vesele, în dimineața sau seara începătoare sau în soarele unui circ în aer liber, sunt aceleași intrupări, înșelare a ochiului. Besnard, își rotește femeia lui spaniolă, roșie și încețoșată de iuțeală, Sisley își înalță catedralele, aproape de aur topit, ca o brumă care nu curge încă, Raffaelli deschide, argintie și frământată, piața din Antibes, cu liniștea din întâiul plan a plopilor de o sută de ani și a vechilor scări și parmalăcuri și cu liniștea de pretutindeni a atmosferei cu tonuri moi și alburii, Courbet duce pe drumul lui, cu jocul dintre cele două laturi de umbră, scoasă ca din țevi ine-

gale de orgă, și cu zarea dinainte, ca o încătușare a luminii și o făgăduială de împărăție nouă. După ei vin toți ceilalți, Pissaro, Cottet și alții pe cari ei ni-i aduc numai aminte, în altă parte văzuți, sau într'o operă nerealizată încă, părți din Franța parcurilor, a femeilor frumoase, a orașelor de cretă din Miazăzi sau a coastelor bretone, ca menhiri și cu neguri.



Wilhelm Zügel: Plin aer

În celelalte două săli sunt așezate pânzele și cartoanele picturii din alte țări europene. Dela întoarcerea dela câmp a lui Laermans, cu linii simplificate și culori primare tari, de primăvară de simbol a câmpurilor și a vieții, până la pictura de aur și albastru cu pietricele de mozaic și la icoanele bizantine care îndumnezeesc sala cu un iconostas de artă, e toată depărtarea dintre două colțuri și două civilizații antipodice ale Europei. Adausul germanic, în care vaca în plin aer a lui Zügel mugește cu gura închisă, de iarbă alpină și bună stare, Uhde își încearcă noile culori și Liebermann scoate dintr'un păenjinis de cre-

ion capete de copii, subliniază și mai vioiu cele două concepții, plantă grasă și colorată de Miazănoapte și vrej țepos și uscat de Miazăzi, mângâere și bucurie de viață, în neastâmpăr, cu ascuțime și mucenicie, în stare pe loc. Sala din urmă e deopotrivă de eclectică, Români de panouri ca Stoenescu și Macedonski, față în față cu Ruși iernatici, ca Stolitz. Naționalitatea artiștilor din Răsărit e mai tulbură. Mi-aduc aminte de locul pe care-l are, de pildă, Ajdukiewicz, în muzeele poloneze, mi-e vie încă în minte strălucirea pinacotecii din Cracovia, pe când aici, și aiurea la noi, îl găsec trecut la pictura austriacă. E drept că în catalogul din 1910, când acest amestec era mai de înțeles.

Muzeul Simu mai are însă cel puțin trei bogății, în afară de marile colecții. Sunt mai întâiu desenele și gravurile. Ele întregesc fericit, cu nume și cu opere, inventarul lui de frumusețe. Are apoi, ca o prelungire pentru puțini, casa însăș a întemeetorelui, sala a șasea, s'ar putea zice, cu lucrări de însemnătate, fie artistică, fie istorică și documentară. Cărțile de artă, albume și monografii, se întâlnesc și dincolo, dar aici alcătuesc o adevărată bibliotecă. O corespondență cu artiști și personalități de seamă, române și străine, aduce nu numai o creștere obișnuită de arhivă, ci pagini care se vor căuta, uneori numai pentru istoricul Muzeului și luminarea figurii morale a întemeetorelui, dar în câteva rân-

duri și pentru istoria artei, în unele capitole europene ale ei. Și, în sfârșit, Muzeul Simu îl mai are pe Marius Bunescu, gospodar de ispravă, paznic de nădejde și conservator de gust. Pentru înzestrarea mai departe, pentru apărarea de orice stricăciune și pentru așezarea după bune criterii, așa încât colecțiile să pară mereu noi și să fie ușor folosite de nenumărații oaspeți, d-nul Simu nu putea găsi un colaborator mai nimerit. Iubitorul acestor săli încărcate de scumpătăți îi întâlnește de fiecare dată împreună, călăuzind pe vreun necunoscut, vorbind cu vreun prieten sau încercând mici mutări și potrivelii. El nu și le mai poate închipui fără ei. Expozițiile lui Bunescu din fiecare an în locuința lui cu coloane și în stil din curtea Muzeului, împrumutarea de opere pentru manifestări colective în țară și străinătate, cum au fost de mai curând expozițiile de artă românească din Olanda și Belgia, scrieri în legătură, ca abia apăruta monografie din colecția „Apollo”, „Bourdelle la Muzeul Simu” de O. Han, sau instituirea de premii purtându-i numele, sunt atâtea alte înfățișări ale vieții așezământului. Dragostea și jertfa întemeetorelui, ca și priceperea și stăruința conservatorului sunt vădite în toate. Muzeul Simu e o poartă deschisă spre frumusețe.

EMANOIL BUCUȚA



G. Petrașcu : Balcic